

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841
e.mail: office@judgesbg.org

**До членовете на Съдийската колегия
на Висшия съдебен съвет**

До съдиите в България

До академичната общност в България

До гражданите на България

Общото събрание¹ на Съюза на съдиите в България изразява искреното си възмущение от предложението за връщане на предходен етап на конкурса за повишаване на съдии в Търговските отделения на апелативните съдилища (обявен със съобщение в „Държавен вестник“, брой № 61/02.08.2022 г.), обсъждано на заседанието на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (ВСС) на 24 септември 2024 г.

Не могат да бъдат приети аргументите за предложението да не се проведе гласуване по един конкурс с вече обявено класиране и същият да бъде върнат в начален етап, най-малкото защото това създава сериозни съмнения, че Съдийската колегия на ВСС намира проблеми само защото не е доволна от резултатите от конкурса.

Накратко, аргументите в разискванията за решение на възобновяване на конкурса са две групи – че хабилитираният преподавател, одобрен да участва в конкурсната комисия, няма компетентност в материята на конкурса, и че кадрите досиета на всички кандидати били оценени еднакво.

Припомняме на гражданите значението на този конкурс за търговските отделения в апелативните съдилища, които са последна

---

¹ Позицията е приета с решение на Общото събрание на Съюза на съдиите в България, проведено на 28 септември 2028г. в гр.София. При обсъждането и гласуването на позицията не са участвали членове на ССБ, които правораздават във Върховния административен съд.

инстанция по някои спорове за спиране на т.нар. „кражба на фирми“ и други обезпечителни мерки. В тези отделения има много незаети щатни бройки и там правораздават съдии, които са командировани за дълги периоди от време. За решение на този проблем беше обявен конкурс за повишаване още през април 2018 г. Конкурсът премина през Висшия съдебен съвет, но решенията в него бяха оспорени пред Върховния административен съд, който с решение от 07.09.2021 г. по административно дело № 155/2020 г. отмени резултатите от конкурса, като прие, че комисиите в него не са съставени правилно, защото при жребия за избор на съдии, които да участват в конкурсните комисии (те се състоят от четирима съдии от Върховния касационен съд (ВКС) и един хабилитиран преподавател по съответната материя във висше училище), не са били включени заместник-председателите на ВКС. Следва да се отбележи, че като член на комисията в този конкурс участваше проф. д-р Симеон Владимиров Тасев – хабилитиран преподавател по гражданско право, като по отношение на неговата компетентност в материята на конкурса не е имало възражения от никого. В контролно-отменителното производство пред Върховния административен съд решаващият състав е длъжен служебно да извърши пълна проверка за законосъобразност на оспорения акт, като не е ограничен от възраженията на страните по делото – нарушение по отношение компетентността на проф. Тасев не беше установено и в рамките на служебната съдебна проверка. Конкурсът беше прекратен и обявен наново през август 2022 г.

На 30 септември 2022 г. ВСС обяви пред Европейската комисия, че започването на конкурса наново с цел бързото му приключване е мярка, с която България смята да отговори на притесненията на Европейската комисия за бавното кариерно израстване в съдилищата, което може да доведе до корупционен натиск, изразени в доклада за върховенството на правото от 13 юли 2022 г.

През ноември 2022 г. с решение на Съдийската колегия на ВСС бяха избрани конкурсни комисии, които да оценяват кандидатите в новия конкурс, сред които е и доц. д-р Венцислав Петров от Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“. При гласуването на състава на комисиите не беше направено никакво възражение. Конкурсните комисии

приключиха своята работа и на 3 април 2024 г. обявиха предложението си за класиране на кандидатите за повишаване. В резултат на искане на една от кандидатките на 22 април 2024 г. Съдийската колегия на ВСС взе безпрецедентно решение – да оповести кратката версия на мотивите на конкурсната комисия, но не само на участващите кандидати, а публично на страницата си в интернет – става въпрос за документ в обем от 182 страници, който съдържа наблюдения на членовете на комисията, които още не са потвърдени от Съдийската колегия, а стават публично достояние.

С това възникна и вторият прецедент в конкурса – обсъждането от 24 септември 2024 г., когато същият състав на Съдийската колегия на ВСС, който е избрал за член доц. д-р Венцислав Петров, започна задълбочено да обсъжда как той не бил компетентен в материята, по която оценява. Същият е хабилитиран преподавател по частноправни науки и има право да преподава търговско право, макар и това да не е областта на основните му научни интереси. Справка в адвокатския регистър показва, че доц. д-р Петров е и адвокат с активна практика.

Изявените съмнения към избраната от същия кадрови орган в същия състав комисия, както и странният подходът за публикуване на предварителните резултати от конкурса, при това след обявяването им, но преди вземане на окончателно решение, са крайно необичайно явление без прецедент в работата на ВСС. Следва да се припомни, че съгласно трайната практика на Върховния административен съд ВСС следва да подложи на гласуване за повишаване кандидатите в конкурса така, както те са определени от конкурсната комисия, и само ако мотивирано отхвърли предложението кандидат, може да пристъпи към гласуване за следващия такъв. Поради това преценката на конкурсната комисия има решаващо значение за класирането на кандидатите. Предложението за провеждане на конкурса отново, чрез връщането му на етап избор на членове на комисията, на практика напълно отрича резултатите, обявени от конкурсната комисия, и ги прави напълно излишни. Самият факт, че се изразява становище за работата на комисията след представяне на резултатите създава основно съмнение, че действителната мотивация е нежеланието на членовете на Съдийската колегия да се съобразят с предложеното класиране и опит за налагане на алтернативно класиране.

Припомняме, че подобен случай е разгледан от Европейския съд за правата на човека в решението по дело *Guðmundur Andri Ástráðsson (Астрадсон) с/у Исландия [Голяма камара]*, жалба № 26374/18, 1 декември 2020 г., където в §§ 263 – 265 се посочва, че отклонение от обичайните процедури за подбор на съдии за повишение, вкл. и реда, по който следва да се извърши преценка за повишението, не може да се допуска, освен ако не е сериозно и обективно мотивирано и след преценка на качествата на кандидатите, основана на нови доказателства, по друг начин. В случая е налице подобна липса на мотиви – не е ясно къде точно са грешките на комисията, като членовете на Съдийската колегия на ВСС правят само общи коментари, без да посочат нито една конкретна бележка в обсъжданията си на конкретните критерии, предимства и недостатъци, които не са били взети предвид от конкурсната комисия. Не е посочена и нито една оценка на доц. д-р Петров, чиято компетентност изглежда се оспорва, която да води до извод за липса на познания в областта на търговското право (дисциплина, която той има право да преподава), нито пък е посочено, защо през ноември 2022 г. той е бил признат за компетентен, а през септември 2024 г. компетентността му се поставя под съмнение от същите хора.

Поради това направените предложения са в пряко противоречие със стандартите за провеждане на конкурси – следването на предварително определени правила и задължението да не се поставя под съмнение резултатът от преценката на конкурсната комисия, освен при наличие на много сериозни и конкретни мотиви – а и освен това създават риск за репутацията на хабилитиран учен в противоречие на задължението на съдебната система да се отнася с уважение към академичния състав и да изразява официална критика към правната наука само аргументирано и след възможност за изслушване на засегнатото лице.

Заради това Общото събрание на Съюза на съдиите в България призовава Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет:

1. Да отправи публично извинение на доц. д-р Венцислав Петров за изказаните съмнения за това, че му липсва компетентност, освен ако не бъдат изложени конкретни мотиви кои точно качества и познания се смята,

че не притежава, както и към всички висши училища в България за публично изказаната неаргументирана критика;

2. Да разгледа резултатите от работата на конкурсната комисия по обявения със съобщение в „Държавен вестник“, брой № 61/02.08.2022 г. конкурс за повишаване на съдии в търговските отделения на апелативните съдилища по същество и да гласува повишаването или не на предложените кандидати, или да изложи конкретни съображения срещу качествата на всеки един от класираните;

3. Да преработи правилата за избор на членове на конкурсните комисии в конкурсите за повишаване на съдии от академичната общност по начин, който да не допуска в бъдеще поставяне под съмнение на качествата на някой от избраните членове *ex post facto* – след обявяване на резултатите.

Гр.София

28. септември 2024г.

Общото събрание на Съюза на съдиите в България